

A szavak ereje az adójogszabályok értelmezésében.

(2009.12.13)

Adóhatósági körökben járja egy mondás: „*a hatalom pótolja a tudást*”. Az utóbbi időkben, mintha eszerint járna el az adóhatóság jogértelmezési kérdésekben.

A jogalkotásról szóló törvény szerint a jogszabályokat a magyar nyelv szabályainak figyelembevételével kell megfogalmazni. Az adóhatóság a jogértelmezéseiben, mintha megfelelne erről. Szándékosságot nem lehet feltételezni, mert hol az adózó (1-2.példa), hol a költségvetés kárára (3-5.példa) téved. Vizsgáljunk meg néhány közérdeklődésre számot tartó jogszabály értelmezését, ahol az adóhatóság jogértelmezése nyilvánvalóan ellentétes a magyar nyelv szabályaival.

1. „Az adóhatóság az (1) bekezdés szerint feltárt adóalapot annak az évnek az összevonás alá eső **jövedelméhez** számítja hozzá...” [Art. 109.§ (2) bekezdés]

Vagyonosodási vizsgálatoknál az adóhatóság a törvényszövegétől eltérően „**jövedelmébe**” számítja be a becsült adóalapot, így jut arra a téves következtetésre, hogy a becsléssel megállapított adóalap egyéb jövedelem. Valójában adóalap-kiegészítés (2010-től belénk fog vésődni ez a fogalom).

2. „Bevétel a magánszemély által bármely jogcímen és bármely formában **mástól** megszerzett vagyoni érték...” [Szja tv. 4.§ (2) bekezdés]

Vagyonosodási vizsgálatoknál az adóhatóság a törvényszövegéből kihagyja a „**mástól**” szót. Így jut arra a téves következtetésre, hogy a saját bankszámláról felvett pénz bevétel. A „*bármely formában*” szövegrészt pedig a készpénzzel azonosítja, így például a bankszámlára utalt munkabért nem tekinti bevételnek.

3. „... a minimálbér kétszeresének **megfelelő** járulékalapig...” [TB tv. július 1-től]

Havi 143 ezer forintos minimálbérnek félhavi munka (biztosítási jogviszony) esetén 71 500 forint felel meg. Az APEH szerint 143 ezer. Úgy juthatott erre a téves következtetésre, hogy a megfelelő szó helyett a „**megegyező**” szót használta.

4. „Az Ft. 40.§ -ának (1) bekezdésében meghatározott munkaadói járulék és a Tbj. 19.§ (1) bekezdésében meghatározott társadalombiztosítási járulék együttes összege **helyett** a ...” [Start-kártya járulék július 1-től]

Az APEH jogértelmezésében a helyett szót kicserélte a „**mellett**” szóra. Így – szerinte – a startkártyás dolgozók a minimálbér kétszereséig járó 5 százalékos start-kártya kedvezmény „**mellett**” még egyszer jogosultak újabb 143 ezer forintig kedvezményes tb járulékra is.

5. „Mentes (...) **további** egy darab, az adóalany döntése szerinti lakóingatlana után öt terhelő adó alól akkor, ha a lakóingatlana forgalmi értéke a 15 millió forintot nem éri el.” [Nért. 14.§ (1) /b pont]

Az APEH legfrissebb jogértelmezése, a még hatályba nem lépett vagyonadó-mentességgel kapcsolatosan. Ha valakinek van egy 35 milliós ingatlana és másodikként egy 14 milliós, akkor az APEH szerint mentes az adó alól második ingatlan függetlenül attól, hogy az elsőre teljesülnek-e a mentesség feltételei. Erre a következtetésre csak úgy juthatunk, ha a törvény szövegéből elhagyjuk a „**további**” szót.

Én ragaszkodnék a magyar nyelv szabályaihoz az adójogszabályok értelmezésénél és inkább azt mondom, „a tudás, hatalom”. Bár az Alkotmánybíróság szerint ezek a téves jogértelmezések senkire sem kötelezőek, az emberek többsége hajlamos arra, hogy elfogadja az APEH jogértelmezéseit. Jó lenne, ha az adóhatóság „kifelé” történő jogértelmezéseit nem jogászok készítenék, hanem legalább adótanácsadó, de még inkább okleveles adószakértő végzettséggel rendelkező munkatársak. A jogászok nehezen törődnek bele abba, hogy az adójogszabályok értelmezése speciális tudást, felkészültséget igényel. Ezért nem tekintik ma még a bíróságok az adójogszabályok értelmezését jogkérdésnek, pedig ez egy okleveles adószakértő számára szakkérdés, mert rendelkezik a hozzá szükséges végzettséggel, tudással.

Angyal József okleveles adószakértő, igazságügyi adó-és járulékszaktő